

בעזש"ת

ספר

צעטיל קטן

מרבינו הקדוש רבי אלימלך
מלאזיענסק זצוקללה"ה

בלשון הקודש ואידיש

נדפס בספר הקדוש ואמרו אמן חלק שני, וז"ל:
אעתיק אותו גם על זארגאן כמו שהוא ציוה בהצעטיל קטן הזה
אות יו"ד שיפרש כל תיבה ותיבה בלשון אשכנז.

יוצא לאור על ידי

ישיבה וכלל בית ישע"י מכון להוראה בשחיטות ובריקות

פה ברוקלין יצ"ז

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם

עו) א כבל עת ורנע שחזא פנוי מן החורת ובפרט שחזא יושב במל לכדו
בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יחיה סחרחר במצות עשה
וז של ונקדשתי בחוך בני ישראל וידמה בנפשו ויצייר במחשבתו כאלו
אש גדול ונורא בוער לפניו עד לכ השמים והוא בשביל קדושת השיי שוכר
את טבעו ומפיל א'ע להאש על קידוש השיי ומחשבה טובה הקביה מצרפה
למעשה ונמצא שאינו שוכב ויושב במל רק מקיים מצות עשה דאורייתא:
ב בפסוק א' של קיש וברכה ראשונה של שמונה עשרה יחרחר כניל ועוד
יכוין אם יענו אותו כל אורח בכל עיניים קשים ויפשטו עורו מבשרו
לחכחיש חיז ביהודו יסכול כל היסורים ולא יודה להם חיז ויצייר בדעתו
ומחשבתו כאלו עושין לו כניל ובוז יצא ידי חיוב קיש ותפלה כדין:

אלה הדברים דאם איז די דאָנען זאָגען וואָס דער פּענאַט זאַל ווי מאַהן
אז ער זאל האָבן אַ נישטן אַייביגען לעבן.

עו) א אין יעדן מינוט מן יעדין צייט וואס ער איז לעדיג מן דער תורה
ובפרט ווען ער ויצט ליידיג אליין בא ויד אין הדר אדער ער לינט
אויף ויין געט אין ער קען גיט שלאמין זאל ער מראקמען אין דער מצות
עשה מן: ונקדשתי בתוך בני ישראל דער פשט מן דעם איז: איך זאל
ניהיילינט ווערין בא די יודין אז ער זאל ויד קארשטעלין ביי ויד אין גינדאק
אזוי ווי א גרויסער סאקטיגער פייער וואס פּרענט פאר איהם גיז אין היקעל
אין מען גייט עהם שלעקמעס צו מהן צו ליב די קדושה מן בורא עולם
קרעכט ער ויין גאסור אין ווארקט ויד אריין אין פייער אריין אויף קידוש
השם אין אנויער מחשבה באהעפט וי הקביה צו א מעשה קומט אויס אז
ער לינט גיט אדער ער ויצט גיט ליידיג גאר ער איז מקיים א מצות עשה
מן דער תורה:

ב אין דעם ערשטן פּסוק מן קריאת שמע אין אויך און ערשטער פּרקה
מן שמונה עשרה זאל ער מראקמען וואס ס'שמיט אויבן. אויך זאל ער
אין זיגען האָבען אַמילו אַלע אומות מן דער וועלט וועלין עם פייניגען מיט
שווערען פייין אַמילו ווי וועלין אַראפּ ציגען מן איהם ויין הויט ער זאל חיז
ליקענען אין דעם בורא עולם זאל ער ליידיען אַלע יסורים און ער זאל וייא
חיז גיט מורה ויין און זאל ויד פאר שטעלין אין גינדאק גלייך ווי מען וואלט

ג גם בשעת אכילה וזיווג יכוין בגיל וכשיחזיר להרניש תענוג גשמי
 יצויר במחשבתו בגיל ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו
 תענוג ושמחה בעשיית מיע של ונקדשתי באופן הגיל מהרגשת תענוג גשמי
 חזק שהוא מחזרעת משכא דחויא וכך יאמר וראיה לדבר שיותר היה לו
 תענוג ושמחה בעשיית מיע של ונקדשתי באופן הגיל שאפילו היו חוטפין
 אותו רוצחים כאמצע אכילה וזיווג לעשות לו הענאים קשים הייתי משמח
 איע על קידוש השני יותר מתענוג גשמי הזה. אך יזהר שיחיי דובר באמת
 בלבבו ושיחיי אז בשעת מעשה הקויע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות חלב
 באמת גמור ולא ישמח איע להיות כגונב דעת עליונה תזו :

בכל הדברים שבעולם הן בחזרה הן בחפלה הן במצות מעשיות ורגיל
 עם אזוי מאהן אין מיט דעם וועט ער יאגא זיין נעם הייב פון קריאת שמע אין
 תפלה אזוי ווי עם דארף זיין :

ג אויך ווען ער עסט, אין ווען ער איז זיך מדוונג זאל ער אין ווען האבען
 ווי ס שטייט אויבין אין ווען ער וועט אן הויבען צו פילין א תענוג נשמי זאך
 ער זיך פארשטעלין אין גידאנק ווי עם ווערט פריער דער מאנט, און היכף
 אויפן ארט זאל ער זאגן מיט זיין מויל אין מיט זיין נאנצין הארץ אז פיהל
 מעהר תענוג אין שמחה וואלט ער האבען פון מאהן דער מצוה פון ונקדשתי
 אויפן פריערדיגען אופן ווי פון דעם וואס ער פילט דעם תענוג גשמי וואס
 דאס איז דער צרעת פון די קליפה אין ער זאל אזוי זאגען אז אראנה צו דעם
 אין אז מעהר תענוג אין שמחה וואלט ער האפן פון דער מצוה: ונקדשתי
 אויף דעם אופן וואס שטייט אויבין דער מאנט אז אפילו רופנים וואלטיין עם
 גיחאפט אין מיטן עסין אדער איי מיטן זיווג עם צו פיניגען מיט שטועקע
 עינוים ער זאך לייקנען אין דעם הייליגען באשעפער וואלט ער זיך גיפרייט
 אויף דעם קידוש השם מעהר ווי פון דעם דאווען תענוג גשמי, נאר ער זאל
 נזהר זיין אז ער זאל דערין דאס באמת בא זיך אין דארצין און דאס זאל
 זיין מאקע בשעת מעשה ווען ער מיט די מעשה פון הנאת הגשמי אריין צו
 נעמן מיך אין הארץ מיט אנאנצין אמת, ער זאל זיך אליין ניט אפ נארין און
 מיינען אז ער נארט אפ דעם עוועגער חיי :

ד אין אלע זאבען פון דער וועלט סיי אין תורה אין תפלה אדער אין אנדערע
 מצות עשה זאך עב זיך איין געווינען זאגן מיט דעם לשון: לעם יחד

א'ע לומר כזה הלשון חריני עושה זאת לשם יחוד קוביא ושכנתיה לעשות נחת רוח להבורא ית'ש וירגיל א'ע לומר זאת בתוכיות ופנימיות הלב ובחמשך חוסן ירגיש הארה גדולה כאמירה זו:

ת' כשיתחיל להתעורר בו מדה רעה ח'ו ממדות רעות שהוא רגיל בהם כגון עקשנות וכושת של נאווה ועצלות ובטלה הסביאית לידי שיעמום וכיוצא בהם יאמר תיכף ומיד כזה הלשון ובכל כחו הכנעני החתי האמורי הפרזי החיוי והיבסי והגרנשי וינצל. וירגיל א'ע לצמצם ראייתו שלא להסתכל חוץ לדי אמות אפ'ו כהיותו בביתו ובפרט בבהיכ וכחדר שלומד בדרך תילוכו בחוץ ובהודמן לפניו אשה אפ'ו אשתו ובניו הקטנים וכיוצא יצייר לפני עיניו השם אדני:

ו' כשיבא לו ח'ו מחשבה רעה מניאוף יאמר כמה פעמים ונשמרת מכל דבר רע ויהרהר אז כדרשזת חז'ל שדרשו עליו שלא יהרהר אדם כיום

קודשא בריך הוא ושכינתיה. צו מאהן א נחת רוח פאר דעם באשעמר ית'ש אין דאם זאל ער זיך איינגיזינגען צוזאגן בא זיך מ'ף אין הארץ און מיט דער צייט וועט ער פילין אנרויסע ליבטיקייט וואס וועט אריין שיינען אין איהם מיט דעם זאגן לשם יחוד כניל:

ה ווען עס וועט זיך אן הויבין דער וועקן אין איהם א שלעכטע מדה ח'ו פון די שלעכטע מדות וואס ער איז איינגיזינגט אין זיי דהיינו עקשנות, אדער ער שעמט זיך צו א מצוה פון גאווה, אדער פוילקייט, אדער ליידיג זיין, וואס דאס בריוונגט צו גימיינקייט אין נאך אולקע שלעכטע מדות זאל ער תיכף אויפ'ן ארט זאגן מיט דעם לשון און מיט זיין גאנצין כח: הכנעני החתי האמורי הפרזי החיוי והיבסי והגרנשי וועט ער ווערין אפ גיראטיוועט פון שלעכטם. און ער זאל זיך גיזינגען ער זאל מצמצם זיין דאס קוקען פון זיינע אויגן ער זאל גיט מ'קען חוץ די פיהר איילין אפילו ווען ער איז אין זיין שמוב וכפרט ווען ער איז און שוהל אין ווען ס'קומט פאר עם א אשה אפילו זיין איינגע אשה אין זיינע קליינע קינדער וואס מען האט זיי ליב זאל ער זיך פאר שמעלין פאר זיינע אויגן דעם שם אדני:

ו ווען עס קומט פאר עם ח'ו א מחשבה רעה פון ניאוף זאל ער זאגן דעם פסוק ונשמרת מכל דבר רע די זאלקט ד'ך אפ הימין פון אלע שלעכטם, דרשינט דיא הייליגע גמרא אז דער מענש זאל גיט טראכטן ביי זאגן היין

ויבא לידי קרי בלילה ולא יניח חיו לשחות המחשבה רעה במוחו שלא
לממאות שכל העליון חיו:

ז פד) כשיבוא חיו לידו בחודמונות כנגדו הסתכלות רעה חיו כגון בחמת
וחיה או עוף שנוקקין זה לזה או טפה מנולה באשה במקום ערוה או
בצורת אשתו נדה*) וכיוצא בהן יאמר תיכף ומיד הפסוק ולא תתורו אחרי
לבבכם ולא יטמא את שכלו חיו:

(*) הערת המחבר וא"א

ואע"פ שבשו"ע י"ד סי' קצ"ה איתא שמותר לחסתכל באשתו נדה, אין זה תברא
למיש אא"ו הצדיק ז"ע, דיש הרבה דברים המותרים מצד הדין, ובגין אסורים הם מצד
ישראל קדושים, צריכים לנהוג קדושה בעצמם, ועד"ש"כ הרמב"ן הקדוש ריש פרשת
קדושים, שעל כגון זו באה מצות והתקדשתם והייתם קדושים, שלא יהי חיו נבל ברשות
התורה, וברולה מזו מצינו במה שמפורש בש"ס (שבת מ"א) וש"ע (או"ח סי' ס"ה) דדברים
של חול מותר לאמרם בלח"ק במבואות הטמנופות, ועכ"ז כתב ע"ז המג"א שם, דמדת
חסידות הוא להחמיר, וכ"ש כאן, דאף שאין אסור הסתכלות באשתו נדה, דלא חש"ד עליה,
משום ריש לו בה היתר לאחר זמן, מ"מ עצם הראיה וההסתכלות באשתו נדה פוגם
בנפשו, וכמיש הרמב"ן (סדר ריצא) על פסוק ואל יחר לאדוני וגו' ודל: והנכון בעיני
וכו' שכן שמן גרות לרחוקן וכו' שהבלין מויק וגם מקטן מוליד גנאי ועושה רושם רע
וכמו שהזכירו רד"ל בברייתא דמ"י נדה ר' נחמ"י אומר אפילו הרבור שיוצא ממנה הוא
טמא, א"ר יוחנן אמור לאדם להלך אחר הנדה ולדחוס את עפרה שהוא טמא כמת
וכו' ולכך אמרה רחל דוד גשים לי כו' ולא תרוקן עפר רגלי, ולא ענה אותה, כי לא
היו מספרים עמהם כלל מפני שדבורה טמא. עכ"ל של הרמב"ן הקדוש וצקללה"ה. ועמשי"כ

שְׁלֶעֱבָמִין גִּידְאִנְק עַר וְאֵל גִּימ קוֹמְעַן צִו מוֹמְאָת קְרִי בְּאַנְאָמְט, אִין עַר וְאֵל
גִּימ לְאִזִּין וְאַהֲמְעַן דִּי שְׁלֶעֱבָמִי מַחֲשֵׁבָה אִין וַיִּנְעֵ גִיהִירִים חִיו עַר וְאֵל גִּישְׁמָ
מְטַמָּא וַיִּין דְּעַם שְׁקָל וְוֹאם הַשִּׁי"ת הָאֵם עֵהם גִּינְעֵקְעַן:

ו ווען ס'מיומט עהם פֿאר אַ שְׁלֶעֱבָמִי וְעֵהֶעֱמָם וְוֹאם מְעַן פֿאַר גִּימ זְעֵהָן דִּהִינִי
אַז עַר דְּעַר וְעֵהָט וְוַעַן אַפֿהָמָה אָדְעַר אַ עוֹף וְוַעַן וַיִּי בְּאַהֲעֵפְמִין וַיִּד אָדְעַר
אַ מְפַח וְוֹאם אִיו אִוִּית גִּינְעֵקְמָ בִּי אַ אִשָּׁה וְוֹאם דָּאם הָאֵם דְּעַם דִּין וַיִּי אֶעֱרֵהָ
אָדְעַר דִּי צִוְרָה פֿון וַיִּין וַיִּיב וְוַעַן וַיִּי אִיו אַ גֵּדָה אִין דְּעַם גְּלִיבְיָן, וְאֵל עֵהָר
חִיכָת וְאַנִּין דְּעַם פֿסוֹק וְלֹא תתורו אחרי לבבכם אִיְהָר וְאַלְמִ גִּימ נֶאֱדָ גִּיין נֶאֱדָ
אִיעֵר הָאָרֶץ אִיר וְאַלְמִ גִּימ לְאִזִּין דְּעַם שְׁלֶעֱבָמִין גִּידְאִנְק אִין הָאָרֶץ אִין אִז עַר
וְאֵל גִּימ מְטַמָּא וַיִּין דְּעַם גִּידְאִנְק חִיו:

ואמרו צעטיל קטן אמן קיא

ח ירגיל את עצמו שלא יתחיל לדבר לשום אדם זולת לצורך גדול
 ההכרח לו ואף ההכרח ידבר בדברים קצרים מאוד מנופה בייג נפה
 שלא יהיה בדיבורו שום שקר חיו ושום חנופה ושום לשה"ר ורכילות ושום
 הלכנת פנים ולא שום חראות מעשיו לבני אדם וירגיל א"ע בכלל שאמרו

ה ע ר ה

בקב הישר סיב אות י"א וזלו: אם בן אדם רואה בראיותיו בריות טמאות אז הוא ממשיך
 עליו רוח המומאה וכו' ולכן הוזכרו חז"ל שלא להסתכל באשתו נדה כי טומאת הנדה
 החוסף על האשה בימי נדתה, ע"י הראיות הוא שואב אותה הזוהמא ומדבק המומאה בעיניו
 רל, והראיה לזה שכיון שאשה נדה מסתכלת במראה עושה ראייתה במראה רועש שאי
 אפשר להעבירו. עכ"ל. ובסי זכירה כתוב סכנה להביט באשה נדה וכן מצינו כשהאשה
 בתחלת נדתה וראתה וכו' במראה שקורין שפיגעל יראה כמו טפת דם, וי"א דיוהר מליך
 בעקבה שהיא דורסת בו, עכ"ל. וז"ל הגה"ח חיד"א וצ"ל בעבודת הקדוש, בהטורה באצבע סי'
 קיט, שחוק וקלות ראש בכל מקום ובכל זמן אמורים, כי מעביר מורא שמים מעליו
 וסימן מדבר שקר תרחק, שקיר ריש שקר קלות ראש ואפילו עם אשתו אמרו שאפילו
 על שיחה קלה שבינו לבניה עתיד לתן את הדין ומה גם אם היא נדה, כי אפילו להסתכל
 בפנים כתבו חז"ל שירחיק עצמו וכן מדבר עמה וסימנך נאלמתי דומיה החשיתי רית נדה.
 ע"כ לשוננו. ועדין איתא גם בראשית חכמה סיג משער הקדושה וז"ל: ומכאן ידן היר"ש
 למעט הרבור באשה בכל האפשר ובסרט באשתו נדה וכו' נאלמתי דומיה החשיתי רית
 נדה להורות שצריך למעט הרבור בה ביותר כו' וכן מלהסתכל בה כי בעברו על אחת
 מכל אלה מושך כח המומאה אשר באשתו עליו ואפשר שיטמאהו, עכ"ל שם, ובס"ח
 שם הביא בשם ספר חסידים שהמסתכל באשתו נדה וכן המסתכל בפני הכועס משכח
 תלמודו, ודברי חכמה הם ואיצ חזק, עכ"ל. והרי כל זה עולה בשימתו של א"א"ו הצוה"ק
 שכתב שצריך לתקן תיקף את עצמו באמרו: ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ולא
 יטמא את שכלו חיו.

ואנא עוכרא ידענא, מה שהיה אצל הגאון הצדיק ר' יוסף בער זצ"ל אבד"ק בריסק,
 שפעם אחת בא לפניו חסיד אחד, אחר שהנג את חג השבועות אצל הרה"ק אדמו"ר

ח. ער ואל ויד איין גיוואנען ער ואל גיט אן הויגען צו רעדן צו גיין מענשיין
 נאר סידיין קען ער איז שטארק נויט באדערקמיג, און דאס וואס ער איז
 שטארק נויט באדערקמיג ואל ער רעדן בקיצור אז דאס ואל ויין גיוויפט מיט
 13 ופיין אז עס ואל גיט ויין און ויגע רייד גיין שום שקר חיו און גיין שום
 חנופה און לשון הרע אין רכילות אין גיין שום פאר שעמען דעם גיוויפטען,
 אין גיט אויפן ויין צו ויין פאר מענשיין ויגע מעשים און, ער ואל ויד איין

חז"ל למוד לשונך לומר איני יודע. כשמדברין אליו ב"א אשר אין גוהרים מלדבר דברים במלים ישמימי א"ע מהם בכל כחו ובכל מיני תחבולות וכשלא אפשר לו להשמוע מהם בשום אופן עכ"פ יקצר מאוד מאוד בזה שמוכרח לחשוב לחם:

ה ע ר ה

ר' אברהם מסלאנים זצ"ל בעל יסוד העבודה, ושאל אותו הגאבדיק בריסק מה למדת אצל רבך בחג הקדוש הזה, והשיב החסיד, שלאחר סעודת יומא אמר הרהיק לקהל חסידיו, בהתלהבות עצומה, כדרכו בקדש: יודען וואס מען טאהר נישט, טאהר מען דאך נישט, און וואס מען מעג טייל זיך נישט. וכל אדם צריך לזכור תמיד מה שציוה הש"ת בתורתו הקדושה פן תשכח את ה' אלקיך, ממילא איז בשעת אכילה ושתייה איז עסקן נישט פרעסן, מרינקען נישט זויסן, וגם בשעת תשמיש צריך שלא ישכח גם אז את ה' אלקיו, ויתנהג בקדושה, וכמו שנאמר שויתי ה' לנגדי תמיד, וכמשינ' הלא את השמים ואת הארץ אני מלא, כראותא בשיע אויח בהגהות רמ"א ס"ו א' סע"י י"א וכמ"ש בספר בית אהרן בשם ר' אהרן הגדול זצ"ל עד מתי אתם מוסחים על שני חסעיסים, היינו על סעוף א' מסימן א' הג"ל, לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, ועל סעוף א' דס"י רל"א, לקיים בכל דרכך דעהו, שכל מעשיו יהיו לשם שמים. עד כאן תשובת החסיד, וכששמע הגאבדיק בריסק דברים אלה נחרגש מאד ואמר לו לאותו חסיד: איך הרבה מאד למדת מרבך וכדאי לנסוע להצדיק הקדוש הזה לשמוע דברים קדושים כאלה—ודי בהערה זו.

וע"ע ב"ב מ"ז מאי דאמר רבא עפרא לפומא דאיוב מה דעל איתתא דרדי' אסתכל ובאברהם אבינו אפילו באתתא דרדי' לא אסתכל, ובשבת דניג מעשה באדם אחד שנשא אשה גדמית ולא הכיר בה עד יום מותו, וא"ר חייא כמה צנוע אדם זה. וראה, שלא אמרו שם מעשה בחסיד אחד אלא באדם אחד, וקראוהו צנוע, הרי שממדת צניעות היא זו, שלגודל קדושת ישראל, וכפי שהיתה נהוגה בקדמוני אומתנו הקדושה, אפילו בגשיותיהם לא אסתכלו, וכ"ש וק"ו שיותר מהסתכלות בה בימי גדוהתה וזוממאתה. דלא יסתאב גרמ"י בסאבותא דגדה, כג"ל. ויתקדש בקדושתו של מקום ביה. ויקיים ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, כמשיב העבר עיני מראות שוא ברבך חייני, לב מחור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי.

ג'ויריגען מיט רעם פלל וואס די חז"ל האבין ג'וואגט: די זאלסטם קערען דיין צונג צו זאגן: א"ך ווייס ניט. ווען עס רעדן צו עס אנטלעקע מענטשן וואס זענען ניט אפ גידיט פון צו רעדן דברים במלים זאל ער זיך זעהן ארויס ריקען פון זיי מיט זיין זאגן ב"ח און מיט אלע עצות ותחבולות. אין ווען ער קען זיך ניט ארויס רייען פון זיי בשום אופן זאל ער עכ"פ וייער מקנה זיין דאס וואס ער איז נישטארט זיי צו ענטערן:

וואס פון צעמיל קמן אליסלך אמן קונ

ט ירגיל אה עצמו תיכף ומיד שיתעורר משנתו יאמר מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתו בחמלה רבה אמונתך ויאמר אפילו בלשון אשכנז בלב שמת ברוך אל עליון אשר נתן לי מצות ציצית אלה אשר אני מסובב בהן ומצות נטילת ידים שחרית להעביר רוח רעה והקליפה הקשה מעל שתי ידים שלי ויראה שיהי' לבו מלא שמחה באמרו כניל ויקבל עליו הגדר של מיעוט הדיבור הנזכר לעיל סי' ח' :

י יזחר מאוד בהתמדת הלימוד שעורין כסדרן תיכף ומיד אחר קומו משנתו ואחר אמרו תיקון הצות והצעמיל קמן לא יזוז מהספר שלומד בו אפילו שעח א' בכל פעם שיישב א"ע ללמוד ואחר שיאמר תפלת השב המתחיל אנא השם וכו' ותפלת התלמוד תורה בשערי ציון המתחיל הנני רוצה ללמוד וראה בכל כחו שלא לעשות שום הפסק אפילו במחשבה אחרת זולת מחשבת הלימוד ומחשבת הצעמיל קמן שהוא לפני עיניו כי המאור שבה יחזירנו למוטב :

ט ער זאל זיך איין גיוואנען תיכף באלד ווי ער האפט זיך אויף פון זיין שלאף זאל ער זאגן מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתו בחמלה רבה אמונתך אין ער זאל זאגן אפילו אויף ו' ארזאן מיט א פרייליך הארץ גילויבט אין נאט וואס ער האט מיט גיגעבין די מצוה פון די ציצית וואס איך בין ארום גרינגילט מיט ווי אין די מצוה פון זיך וואשן געניל וואסער פון אין דער פריא אראפ געמען דעם שלעכטן רוח און די שווערע קליפה: פון מיינע צוויי הענט אין ער זאל זען אז זיין הארץ זאל זיין פוהל מיט שמחה ווען ער זאגט וואס ווערט אויווין גיבראכט אין ער זאל מקבל זיין אויף זיך דעם גדר פון ווייניג רעדן וואס ווערט גיבראכט אויווין אין סימן ח' :

י ער זאל זיין וייער גיהיט אין דער התמדה צו לערנין שעורין נאך דעם סדר תיכף באלד וויא ער שטייט אויף פון זיין שלאף אין נאך זיין זאגן תקון הצות און דעם צעמיל קמן זאל ער נישט אנוועק גיין פון ספר וואס ער לערניט אין עם אפילו איין שעה אין יעדערס מאל וואס ער וועט זיך לערנען אין נאך דעם אז ער וועט זאגן תפלת השב וואס הייבט זיך אן אנהיים וכו' און די תפלה פון תלמוד תורה אין שערי ציון וואס הייבט זיך אן: הנני רוצה לכמוד זאל ער זען מיט זיין גאנצן כח ער זאל נישט מאכן קיין שום הפסק אפילו מיט איין אנדער גיבאנק נאר אין דער מחשבה פון לערנען אין די מחשבה פון צעמיל קמן וואס ס'איז פאר ווייניג אויגן ווייל די ליבטקייט פון דער תורה וועט עם אום קערין צו נויטן :

קיד ואמרו נועם צעטיל קמן אלימלך אמן

יא ירגיל איע להתפלל בכל כחו ובקול המעורר הכוונה להדבק המחשבה לדיבור ופניו אל הכותל בחוד סידור התפלה בבוקר ובערב ולא יסתכל לצדדין מתחלת התפלה עד סופה ובחזרת השיע השיע יעיון בסידור לענות אמן בכל כחו על כל ברכה וברכה ובשעת קריאת התורה לחמות אזנו על כל דיבור ודיבור מהקורא כקורא את הפנילה ולעשות את עצמו כאלם בבית הבנסת אפילו קודם התפלה ואחריה עד הליכתו לביתו :

יב יציור במחשבתו תמיד ובפרט בשעת קריאת הציץ חזק כאלו איש אחד עומד סמוך לו ומעורר אותו בקול רעש גדול לקיים כל הנחנות אלו ואל ופיל שום דבר ארצה אפילו נקודה קטנה וכשירגיל עצמו כך אזי במשך בזמן יבא עליו התעוררות גדול מצד נשמתו רשפי אש שלחבת ייה : יג לספר בכל פעם לפני המורה לו דרך השם ואפי לפני חבר נאמן כל המחשבות והרהורים רעים אשר הם נגד תוחיק אשר היצחיר מעלה

יא ער זאל ויד איין גיוואגען צו דאוועגען מיט ויין נאנצין בוח אין מיט אקול ניייל דער קול דער וועקט די פונגה צו פיי העפטמין די מחשבה צו דעם דיבור. אין ויין פנים זאל ער האלמין צום וואנט אין קוקן אין סידור התפלה אין דער פריא אין פאר גאקט אין ער זאל ויד גיט ארום קוקן אין די וויימן פון אנטאנג דאוועגען גייווסוף אין ווען דער שיע זאנט די הויכע שמונה עשרה זאל ער אריין קוקן אין סידור, אין זאל ענטפערין אמן מיט ויין נאנצין בוח אויף יעדער ברכה און ברכה. אין פא קריאת התורה זאל ער צו הערין יעדן דיבור און דיבור פון דעם בעל קורא גלייך ווי ער וואלט גילייענט די מגילה. אין ער זאל ויד מאקען גלייך ווי א שמוקער און דער צייט ווען ער איז אין שוקל אפילו פארין דאוועגען אין נאדין דאוועגען ביז ער גייט צו ויד אין שטוב : יב ער זאל שטענדיג פארשטולין בא ויד אין גדאנק ובפרט קשעת ער גליענט דעם דאוועגן צעטיל קמן גלייך ווי א מענטש שטייט לעבין עם אין וועקט עם מיט א שטארקען קול א גרויסען מקיים צוויין די אלע הנקודות ער זאל גיט לאיין פעלין. קיין ואך דערפין אפילו א קליינע נקודה אין ווען ער וועט ויד אזוי איינזייטיגען דענקמאל וועט אין א צייט ארום קומען אויף איהם אנדר מע התעוררות אוף ויין נשמה פיישרדיגע סונקען מיט א געטליקען פלאם : יג ער זאל דער ציילין יעדן מאהל פאר דעם וואס לערניט עם דעם דרו השם אפילו פאר אבאגלייבמין חבר אלע מחשבות אין שלעכטע זידאנען

וואָמרוּ נועם צעמיל קמן אלימלך אמן קמן

אותן על-מותו ולכו הן כשעת תורה ותפלה הן בשכבו על מטהו והן כאמצע היום ולא יעלים שום דבר מחמת הכושה ונמצא עיי סיפור הדברים שמוציא מבח אל הפועל משבר את כח היצירה שלא יוכל להתנבר עליו כי כ בפעם אחרת חוץ עצה הטובה אשר יוכל לקבל מחבירו שהוא דרך השם וחוא סגולה נפלאה :

יד יזחר מאוד ומאוד לחזור לפעמים בכל מעת לעת זה הצעמיל קמן ויפרש כל תיבה ותיבה בלשון אשכנז וזה יהיה לו חוק ולא יעבור מללמוד קודם הזיוג פרק מ"ז ב"ח והנהגות האר"י ז"ל ואם ישאר לו פנאי ילמוד גם פרק י"ז מ"ח הנ"ל וזה יהי לו חוק ולא יעבור :

מן קודם נמ"י לאכילה יאמר תפלת השב של רבינו יונה ז"ל) ואחר אכילת המוציא יאמר בזה הלשון לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה אין אני אוכל

(*) וזהו תפלת השב לרבינו יונה ז"ל

אנא ה' המאתי עייתי פשעתי כזאת וכזאת עשיתי מיום היותי על האדמה עד היום הזה (ויפרט בינו לבין קונו את החטאים הגדולים שלו אשר

וואם יענען יענען אונקער הייליגע תורה, וואס דער יצ"ר דרע פריינט ווי אויף אין זיינע גיטאנקען אויף אין זיין הארץ סיי ווען ער לערנט אדער ער באווינט סיי ווען ער ליגט אין בעט, אין סיי אין מיט'ן טאג, אין ער זאל ניט פארדאלין גיין ואך מחמת בושה, ווייל דורך דעם וואס ער דער ציילט זיין חב"ד אין ניט עם איבער מבח אל הפועל צו פֿרעקט ער דעם כח פון יצ"ר דרע, ער זאל זיך ניט קענען שטארקטן אויף איהם אזוי פיהל נאך א מאהל, חוץ פון דער גיטער עצה וואס ער וועט קענען מקבל זיין פון זיין חב"ד וואס דאס איז דער דרך השם אין דאס איז א ווינדערליכע סגולה:

יד ער זאל זיין ויער גיהיט צו איבער מאנערין א פארהר מאהל אין מעתלעת דעם 'צעמיל קמן' אין זאל פאר טייטש'ן יעדעס ווארט אויף 'אירנאן, אין דאס זאל זיין ביי עם א חק ולא יעבור וואס ער זאל דאס ניט איבער גיין צו לערנען פאר'ן וויזיג פרק מ"ז אין דעם ר"ח און די הנהגות פון האר"י ז"ל אין אויב עם וועט אים איבער פֿרייגען צייט זאל ער לערנען דעם פרק י"ז פון דעם ר"ח הנ"ל און דאס זאל עם זיין א חק ולא יעבור :

מו איידער ער וואשט זיך די הענד צום עסין זאל ער זאגן תפלת השב פון רבינו יונה ז"ל נאכ'ן עסין די המוציא זאל ער זאגן מיט דעם קשון לשם

קמו ואמרו נועם צעמיר קמן אלימך אמן

להנאת גופי תנו רק שיחיי גופי בריא וחזק לעבודתו יחיש ואל יעכב שום חמא ועון והרחור רע ותענוג גשמי את היחוד קובחיו על ידי ניצוצות קדושות של האכילה והשתיה הזו ויכוון כשהוא אופל דבר מה או שותה דבר מה שהמעם שהוא מרגיש בפינו בשעת לעיסה ובשעת נמיעתה היא פנימיות הקדושה וניצוצות הקדושה השורה במאכל או במשקה החזק ועיי האכילה והשתיה בשנינים והאצטומסא נכרר הפנימיות מהמאכל שלא יעשה מותר להשפיע לחיצוני ואז גפשו נחניה מהפנימיות והפסולת נעשה מותרות

בוכרוננו ועתה נשאני לבי ונדכה אותי רוחי לשוב אליך כאמת ובלב שלם בכל לבי ומאחדי נפשי, להיות מודה ועוזב ולהשליך מעלי כל פשעי ולעשות לי לב חדש ורוח חדשה ולהיות זהיר וזריו ביראתך, ועתה הי אלקי הפותח יד לתשובה מסייע לבאים לטהר פתח דרך וקבלני בתשובה שלימה לפניך וסייעני להתחזק ביראתך ועורני נגד השמן הנלחם בי בתחבולות ומבקש נפשי להמינני לכלתי ימשול בי ותרחיקני מרמס אברים שבי ותשליכני במצולות ים ותגער בו לבלתי יעמוד על ימיני לשמוני ועשית את אשר אלך בחוקיך, והסירות את לב האבן מקרבי ותתני לי לב בשר, אנא הי אלקי שמע אלי תפלה עבדך זאל תחננוני וקבל תשובתי, ואי יעכב שום חמא ועון את תפלתי ותשובתי ויהיו לפני כסא כבודך מליצי וישר להמליך בעדי להבנים תפלתי לפניך ואם בחמאי הרבים ועצומים אין לי מליך יושר החזיר לי אתה מתחת כסא כבודך וקבל תשובתי ולא אשוב ריקם מלפניך בי אתה שומע תפלה ברוך אתה שומע תפלה:

יחוד קודשא ברוך הוא ושכינתיה: איך עם נים פון ווענין די הנאה פון מיין גוף חיו גאר צוליב דעם מיין גוף זאל זיין גיוונד אין שטארק צו דיגען דעם עניינער; אין קיין חמא אין זינד אָדער שלעכטער גידאָנק אָדער דעם פענוג גשמי זאל נישט מעכב זיין דעם יחוד קובחיו דורך די הייליגע ניצוצות פון דער אכילה ושתיה; אין ער זאל אין זיגען האבן אז ווען ער עקט עפעס אָדער ער מדינקט אַמשקיה, אז דעם מעם זאָם ער איז מרגיש אין זיין מויהל ווען ער אייניט אָדער ווען ער וואָרט די משקה אז דאָס איז די פנימיות פון דער קדושה אין די ניצוצות פון דער קדושה זאָם עס וואָרט אין מאכל אָדער אין דער משקה, אין דורך דעם עסן אין דעם ציטאלין מיט די ציין אין דעם מאנין ווערט אויס גיקליבן די פנימיות פון דעם מאכל אז די פנימיות זאל נישט גיין צו די חיצונים אין זיין נשמה האט הנאה פון די פנימיות אין די פסולת ווערט

ואמר עם צעמיר קמן אלימד אמן קין

ונדחה אל החיצונים ויקבל אז במחשבתו שתיכף ומיד כשירגיש שיצטרך לנקביו לא ישהה את הפסולת בקרבו לטמא חיו את מוחו ולשקץ את נפשו להשהות את הצואה והשתן בקרבו אפילו רגע אי. וגם יצייר לפניו בשעת אכילה האותיות מאכיל בכתב אשורית ויהרהר שעולה ציא כמנין הויה בשילוב אדני :

מן האדם לא נברא בעולם רק לשבר את הטבע לכן יזרו איע לתקן מדותיו בשנת יח דוקא כמו שאבאר כגון מי שנולד בטבע של עקשנות ישבר את טבעו מי יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו וכן מי שבטבע עצל ירגיל את עצמו מי יום רצופים לעשות כל דבר בוריוות הן בהולך לשכוב על סמתו הן לקום בבוקר ממשכבו הן בזריזות לבישת בנדים ונטיי ולנקות את גופו ולילך בוריוות לכהכינ תיכף אחר קומו מהספר וכיוצא בהן וכי מי שטבעו ביישן מהחלק של כושח רעה ירגיל את עצמו מי יום לחתפלל דוקא בקול רם וכת תנועת אבריו ולקיים כל עצמותיו

מותרות אין עם ווערט נדחה צו די חצונים. אין ער זאל מקבל זיין בא זיך און גידאנק תיכף ווי ער ווט שפירן אז ער דארף ארום זיין נקות זאל ער גיט האלטן די פסולת אין זיך צו קממא זיין דם מוח חיו אין פאר מיטעסן זיין נפש חיו צו האקטן אין זיך די צואה אפילו איין מינוט. אויך זאל ער זיך פאר שמעלין ווען ער עסט די אותיות מאכיל און כתב אשורית אין ער זאל מראקטן אז מאכל פארטעפט איינע זיינציג כמנין הויה בשילוב אדני :

מז דער מענטש איז גיט פאשאפן גיווארין אויף דער וועלט נאר פון וועגן צו ברעכין די נאמור דער איבער זאל ער זיך מורו זיין צו פארקומן זיינע מרות אין דעם אכצעמין יאהר דוקא אזוי ווי איך וועל מבאר זיין: דהיינו דער וואס איז גיבארין גיווארין מיט א נאמור פון עקשנות זאל ער ברעכין זיין נאמור פערציג טעג דורך אנאנד פונקט פאר קערט ווי עם קומט עם אויף אין זיין גידאנק אין די וועלכע זאך ווען זיין נאמור איז א פוילער זאל ער פערציג טעג דורך אנאנד טאהן יעדען זאך מיט זריזות סיי ווען ער גייט זיך לייגן שלאפן אויף זיין בעט אין סיי ווען ער שטייט אויף אין דער פריא פון זיין גילענער זאל ער זיך אויף גיך אן טאהן די קליידער אין זיך וואשן די הענט און גיינקען זיין גוף אין זיין אויף גיך אין שוהל ווי ער גייט אונטק פון ספר. אין דעם גלייבען ווען זיין נאמור איז צו זיין א שעמיודיקער צו יודישקייט זאל

ק"ה ואמרו נעים צעמיל קמן אלימלך אמן

תאמרנה ולברך על התורה בקול רם עה שיעורוהו מן השמים לחסיד הבושח הרעה ממנו וכן מי שאמרי פיו אינם עולים יפה ומסודר סחמת הרגל מבעו וכלי הדבור שלו ירגיל את עצמו מ' יום לחמות אזני להדיבורים היוצאים מאליו הן במילי דעלמא והן במילי דשמיא הן בשעת לימוד כי הרגל של כל דבר נעשה שלפון וכן מי שטבעו אינו מתמיד בלימודו ירגיל את עצמו גם כן מ' יום וילמוד יותר מהרגל שלו ויסתכל בכל פעם קודם הלימוד בצעמיל קמן שלי ומשם ואילך מן השמים יעורוהו לחיות מוסיק וכולך בשבירת מדות הרעות עד תומם :

י' בכל עת שהוא פגוי מתחננה ומתחננה ללמוד את עצמו בעל פה דברים הצריכים לו כגון תיקון רחל ותיקון לאח ותפלת השב וברכת לבנה וברוך שמיח ועל הכל ומודים דרבנן ויחרחר במצות עשה של ונקדשתי וכו' ככתוב לעיל. כ"ז מצאתי בכ"ז :

ער ו'ך ג'וויגען ב'קא פ'ערציג טעג ד'אוויגען ה'וד מיט כח מיט ו'יגע א'לע א'גרים און ו'אל מ'קיים ו'יין כל עצמותי תאמרנה ד'אם ה'יטמ א'לע מ'יגע ג'ייגער מ'גען ו'אנין מיט כח ד'י ש'בחים אין ל'ויב'יטשין צו השי"ת אין מ'אכין די ב'רקה ב'י ד'י תורה מיט א'ה'וד קול ב'י מ'גען נ'עט עם ה'עלפין פון ה'יממעל ס'יאל ו'ך פון עם א'ם מ'גען ד'אם ש'לעכטי ש'עמ'עכטס, אין ד'עס ג'לייבין אז ו'יין ו'אנין מיט ו'יין מ'ויל אין נ'ישט פ'ערעכניג מ'חבת ו'יין מ'בע אין ו'יין ג'וויג'הייט מיט ו'יגע כ'לי ה'דיבור, ו'אל ער ו'ך ג'וויגען פ'ערציג טאג ער ו'אל צו ג'ייגין די או'ערין צום ו'ארט ער ו'אל ו'יטען ו'אם ער ו'אגט ס'י ב'י ד'אוויגען ס'י ב'י ל'ערנין אין ד'עס ג'לייבין ב'י ל'ערנין אויב ער אין נ'ישט מ'יין מ'תמיד אין ל'ערנין ו'אל ער ו'ך אויך ג'וויגען פ'ערציג טאג אין ו'אל ל'ערנין מ'יין פון ו'יין ג'וואג'הייט, אין נ'עסס מ'אח'ל פאר ו'יין ל'ערנין ו'אך ער אריין קוקן אין ד'עס צעמיל קמן אין ו'יטער נ'עט מ'גען ש'וין ע'נטש'ערין פון ה'יממעל אז עה ו'אל צו ב'רעכין פון ו'ך די מ'דות רעות ב'י נ'אר :

י' בכל עת אין נ'ערערט צ'ייט ו'אם ער אין ל'ידיג פון תורה אין תפלה ו'אל ער ו'ך ל'ערנין ו'אגען פון או'טען ו'וייגי די ג'ייטע ע'נגים ד'מיינו תיקון רחל ותיקון לאח, ותפלת השב לרבינו יונה הרגל וברכת קידוש לבנה וברוך שמיח ועל הכל, ומודים דרבנן, אין ו'אל אין ו'יגען ד'אפיין די מ'צוה ונקדשתי כ'תוך ב'י ישר'אל אזי ו'י או'וין ש'מיים ג'ישר'קען אין אות א' ב'י :

וְאָמְרוּ נוֹעַם אֱלִימֶלֶךְ אָמֵן קִיט

הַנְּהֻגוֹת הָאָדָם

מֵאַיִז אִישׁ אֱלֹקֵי קָדוֹשׁ עֲלוּן רַבִּינוּ הַקָּדוֹשׁ רַי אֱלִימֶלֶךְ זְעוּלָלָהּ
אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחֵי בָהֶם.
עַתָּה אֵל הָרֵאשׁוֹן צְרִיךְ הָאָדָם לְלַמּוֹד גִּמְרָא וּפִירְשֵׁי וְחוּסִי וּמְפָרְשִׁים כָּל אֶחָד
לְפִי הַשְּׁנָתוֹ וְהַפּוֹסְקִים אַחֲרֵיהֶם וּמִתְחַלֵּה יִלְמּוּד שִׁיע׳ אִיָּה וְצְרִיךְ
לְחַתְּפֵל לְחֲשִׂי שׁוֹבֵא עַל הָאִמַּת כִּי חֲטָאת נְעוּרִים שֶׁל הָאָדָם מִסְּמִין עֵינָיו
שֶׁלֹּא יֵרָאֵה אָף שִׁיכּוֹל לְפַלְּל וּלְחַנִּיד לְאַחֲרֵים דִּינָו אֲבָל הוּא בַעֲצָמוֹ שׁוֹכַח
וְלֹא מְקַיֵּם כְּאִמַּת לִכְן צְרִיךְ הָאָדָם לְחַתְּרַט מֵאֵד עַל עוֹנוֹתָיו וּלְחַתְּבוּד
עֲצָמוֹ קוֹדֵם אֹרֵךְ הַיּוֹם שֶׁאֵין עֵת רְצוֹן לְבָכוֹת עַל גְּלוּת הַשְּׂכִינָה פְּעָמִים הַרְבֵּה
עַד אִין חֶקֶר וַיִּבְכֶּה בְּדַמְעוֹת וְגַם בַּיּוֹם לְפַעְמִים יִתְבוּדֵד וְאֵין יֵרָאֵה בַעֲצָמוֹ
שֶׁעֲמָדוֹ עוֹנוֹתָיו נִגְדַּע עֵינָיו. וַיִּזְכּוֹר אֶת חֲטָאתָיו וְעוֹנוֹתָיו וּפְשָׁעָיו כְּחָרִים וּגְבַעוֹת
אֲשֶׁר מְעוֹלָם לֹא זָכַר אוֹתָם אִם עָשָׂה כֵּכָה. כֵּכָה יַעֲשֶׂה לֹא פַעַם וְלֹא שְׁתַּיִם

נוֹעַם הַנְּהֻגוֹת הָאָדָם אֱלִימֶלֶךְ

מֵאַיִז חֶרֶב הַקָּדוֹשׁ אִישׁ אֱלֹקֵי חֲמוּרָסָם מוֹיָה אֱלִימֶלֶךְ זְעוּלָלָהּ

אֵלֶּה הַדְּבָרִים דָּאָם אִין דִּי דְאֵינְעֵ זְאָבְעֵ וְוֹאָם דְּעַר מְעַנְשֵׁ זְאָל וַיִּי טְאָהֵן
אֵין עַר זְאָל הָאֵבְרִין אֵינְיָן אֵינְיָנֵעֵן לְעַבְיָן.

חַע) אֵין דִּי עֲרֻשְׁטֵעַ וְאֵין דִּי אֵבְרֵ אֵינְיָנֵעֵן לְעַרְנֵין גִּמְרָא מִיט רִשִׁי מִיט תּוֹסְפוֹת
מִיט מְפּוֹרְשִׁים יַעֲדַעֵר אֵינְיָנֵעֵר וַיִּי פִּיֶּהֶל עַר קָעֵן, אִין דְּעַר נָאֵךְ זְאָל עַר
לְעַרְנֵין פּוֹסְקִים נָאֵר פְּרִיעַר זְאָל עַר לְעַרְנֵין שְׁלַחֵן עַרְוָה אֵיִרַח חַיִּים אִין עַר
דִּי אֵבְרֵ מִתְּפַלֵּל וַיִּין צוֹ הַשִּׁיִּת עַר זְאָל אֵרֹוֹת קוֹמְעֵן אֵיִרַח דְּעַם אָמַת וַיִּיל דִּי
וַיִּנֵּד פּוֹן דְּעַר וַיִּנְעַד פֶּאֶרְבָּלְעַנְדִּין עִם וַיִּינֵעַ אֵיִרַח עַר זְאָל נִיט וְעַהֵן, חָאָמֵשׁ
עַר קָעֵן וַיִּךְ מִפְּלַפֵּל וַיִּין אִין וְאֵינֵן וַיִּין חֶבֶר דְּעַם דִּין, אָבְעַר עַר אֵלִיִּין פֶּאֶר
נְעַמְט אִין עַר אִין נִיט מְקִיִּים בְּאָמַת, דְּעַר אֵיבְעַר דִּי אֵבְרֵ דְּעַר מְעַנְשֵׁ וַיִּיעַר
הַרְטָה הָאֵבְעֵן אֵיִרַח וַיִּינֵעַ וַיִּנֵּד, אִין עַר זְאָל וַיִּךְ מִתְּבוּדֵד וַיִּין אֵיִידְעַר עִם וַיִּעַרְט
טְאָהֵן, וַיִּיל דְּעַם מְאָהֵל, אִין אֵיִשֵׁת רְצוֹן צוֹ וַיִּינֵעֵן אֵיִרַח דְּעַם גְּלוּת פּוֹן דְּעַר שְׂכִינָה
פִּיֶּהֶל מְאָהֵל אֵין אֵיִשְׁעוֹר, אִין עַר זְאָל וַיִּינֵעֵן מִיט מְרַעְרִין, אֵיִרַח כֹּא טְאָהֵן
וְאֵין עַר וַיִּךְ מִתְּבוּדֵד וַיִּין נְעַמְט עַר וְעַהֵן אֵין וַיִּינֵעַ וַיִּנֵּד שְׂמִיִּיעֵן פֶּאֶר וַיִּינֵעַ אֵיִרַח,
דִּין נְעַמְט עַר גִּידְעַנְקֵעֵן וַיִּינֵעַ חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים וְוֹאָם וְעַנְעֵן וַיִּי דִּי גְרוּסֵעַ
בְּעַרְגָּה, וְוֹאָם עַר וְוֹאָלְט וַיִּי קִיִּין מְאָהֵל נִיט גִּידְעַנְקֵמְט אֵיִיב עַר הָאֵמְט אֵוִיִּי נִיטְאָהֵן;
אֵוִיִּי זְאָל עַר מְאָהֵן נִיט אֵיִין מְאָהֵל אִין נִיט צְוִיִּי מְאָהֵל אִין נִיט הַנְּדַרְט
מְאָהֵל, בִּיז מְעַן נְעַמְט וַיִּךְ מְרַחֵם וַיִּין אֵרַח אֵיִהֵם פּוֹן הַיִּמְעַל אִין עַר זְאָל מִתְּפַלֵּל

קב ואמרו געס הנהגות האדם אלימלך אמן

ולא מאה פעמים עד אשר ירחמו עליו מן השמים ויתפלל להשיי שידריכהו בדרך ויורחו דרכו שלא יבלה חייו ואז חשיי ברחמיו וברוב חסדיו יאיר עיניו באור תורתו הקדושה ויבין וישכיל חובן הדבר לעשותו ולקיימו:

ב אלה הדברים צריך לזאת מהנופה ומשקרים ולצנות ולהיר וקנאות ושנאה ותחרות ופעם וגאווה ומלהסתכל בנשים ומלחרבות שיחה עם אשה אפילו עם אשתו אמרו כו' ובפרט בעת גדתה צריך הרחקה:

ג ויזכור תמיד יום המיתה וכשילמוד גמרא או שאר ספרים לא יפסיק שלא יעבור על דברי חז"ל שדרשו על הקומפנים כו'. ויתפלל להשיי שילמוד תורה לשמה:

ד ויעמוק באימת וביראה באיזו ספרי מוסר בכל יום בר"ח ושליה וחי' :
ה ולפעמים ילמוד באימת במעט איזה כתבים מחארזי וצלליה וכיז באימת

ו יין צו השיי' ער זאל געס מדרוך ויין אין זאל געס וייגען דעם וועג אז ער זאל גיט ליידיג פאר גרייגען ויין לעבין דאן וועט דער עוויגער מיט ויין רחמנות מיט וייגע פילע תקרים דער לייקמען עם וייגע אויגין אין די לייקמיי גייט פון דער הייליגער תורה אז ער זאל פאר שטיין דעם עיקר פון דער ואך צו מאהן אין מקיים צו ויין:

ב די קאויגע ואבין: וואס ער בארף זיך היטן פון חנפיגען פון ליגען זאגען אין פון ליצנות לשון הרע קנאה שנאה אדער צו רייציין זיך מיט ויין חבר אדער ווערן אין בעס אדער אין גאות חיו אויך זאל ער גיט קנאען אויך זאל ער גיט קנאען אויף וייגער אין זאל גיט פיהל דערין מיט וייגער אפילו מיט ויין אייניגע פרוי כל שגזן מיט אפרעמדע ובפרט ווען זי איז אגדה זאל ער זיך דער וייטירן פון איהר:

ג שטענדיג זאל ער גידענקען דען יום המיתה אין ווען ער לערנט גמרא אדער אנדערע ספרים זאל ער גיט מפסיק ויין ער זאל גיט עובר ויין אויף די רבתי חז"ל וואס האבן גידארשנט אויף דעם פסוק הקומפנים מלוח עלי שיה וכו' וחגיגה י"ב און ער זאל מתפלל ויין צו השיי אז ער זאל לערנין תורה לשמה: ד ער זאל עוסק ויין באימה וביראה אין אייניגע ספרי מוסר יעדן מאן בר"ח ושליה וחי' :

ה מייל מאהל זאל ער לערנין מיט אימה וייניג עכ"פ אייניגע כתבים פון דעם הארזי וצלליה אין דאס אלעס זאל ויין מיט אימה וביראה און מיט פארקמ

ואמרו נועם הנהגות האדם אלימלך אמן קבא

וכיראה ופחד ח'. כדורות הראשונים היו נשמותיהם נשמות קדושות והיו נשמרים סנעוריהם מכל הטא ועון והיו נשמותיהם ראויים ומסוגלים ללמוד חכמה זאת אבל עתה בעויה שיש לנו נוף עכור וחומר עב צריך האדם לזכך ולכבס עצמו מכל הטא ולזכך נשמתו ויבין האדם אם זכך נשמתו כאשר אין יצח'ר מסיתו לשמות והכלים כאשר כהחלה ואז יוכל ללמוד בכל פעם הכתבים והש"י יזכהו אם יזכך מחשבתו בקדושה כאמת ובתמים שיפתח לו שערי החכמה בכתבי האר"י וללח"ה אשר לא כן כ"ז שמלוכש בתאות גופנית כחבלי זמן שחלימוד קשה לו מאד ח"ו:

ז צריך האדם לזכך גופו ונפשו בלימוד כנ"ל בלמוד הנ"ס ותוס' גם דברי אנדה שכנ"ס חמה מסוגלים מאד לזכך נשמתו:

ז וישמור עצמו מעבירות ומתרחורים רעים בכל אופן ואופן:

סאר נאמי אין די ערשטע דורות אין ג'ווען וייערע נשמות הייליג, אין נ"יא וענען ג'ווען אפ ג'יהט פון דער יוגענד פון א'יג'ר, אין וייערע נשמות וענען ג'ווען ראוי אין מסוגל צו לערנין די חקמה פון קבלה אפער פא היינטיגע דורות בעזונותינו הרבים וואס מיר האבען סאר דארביגע גופים און אגראפין קערפער דארף זיך דער מענטש לייטערין אין זיך גרינגקין אין אויסוואשין זיך פון וייגע חטאים אין צו מאכין לויטער די נשמה, דאן וועט ער וויסען אויב וייגע נשמה איז לויטער? אז דער יג'ר ברעוועט עם גיט אן דערין צו שמוותים וכתבים, אזוי ווי פריער, דאן וועט ער קענען לערנין אלע מאהל די כתבים אין דער עוויגער וועט איהם מוכה זיין אויב ער וועט לייטערין זיין מ'חשקה מיט קדושה, מיט גירעקטיקייט מיט חמימות וועט איהם דער עוויגער עפיגען די טויערין פון דער חקמה אין די כתבים פון דעם האר"י וללח"ה, דען דאס אלעס קען גיט זיין כל זמן ער איז באגלייט מיט די תאוות גופניות און די גארישקייטין פון דעם עולם הזה, וואס דער לימוד קען גאך עהם שאמין ח"ו:

ז דער מענטש דארף לייטערין זיין גוף אין זיין נשמה מיט דעם לערנין גמרא מיט תוספות וי' ס'ווערט אויפין גיבראקט, אויף די דברי אגדה פון דער גמרא וואס דאס אין וייער מסוגל צו לייטערין זיין נשמה:

ז ער זאל זיך אפ הימין פון עבירות אין פון שלעכטע מחשבות מען זאל זיי גיט צו לאזן ח"ו קשים אופן:

קכב ואמרו נעים הנהגות האדם אלימך אמן

ח וישמור עצמו מלשנוא שום אדם מישראל כיא הרשעים שנודעים לו בפרוד
שאי אפשר לדונם לקף זכות וכל שאפשר לדונם לזכות מחויב לאחוב
כנפשו בכל מאודו בגופו ובנפשו לקיים זאחבת לרעך כמון:
ט וישמור את עצמו מלדבר שום דבור קודם התפלה אפי' דבר אחד כי זה
מבטל כוונת התפלה:

י ויזחר לנקות את עצמו קודם התפלה וקודם סעודה גם בכל פעם שצריך
לנקבו שלא להשוות ויעבור על כל תשקצו:

יא ויזחר שיחיו בגדיו הכתונת ומכנסים מנוקים מכלוך וצואה ושיז חיו:
יב לא ישיל אימה יחירה בתוך ביתו ולא יקסיד שום הקפדה בתוך ביתו
ואם יהיה לו שום הקפדה על שום אדם או על דבר אחד יזכור מיד חמאת
נעוריו ויאמר בלבו אין זה כי אם עונותי הביאוני לידי הקפדה זו וכן בכל
דבר יזכור מיד חמאתו ועיז יזכנע ויושבר כח היצהיר:

ח ער זאל ויד אפ היטין פון צו פיינט האקען קיין שום יוד חיו נאר סידין
די וואס זענען איהם בא וואס פאר גידיקע דשעים וואס מען קען זיי ניש
דן זיין קבף זכות. אקער וואס מען קען איהם דן זיין לקף זכות. איז ער עם
מחויב צו ליבין זיי ווי ויד אליין מיט זיין גאנצן פאר מענינם. מיטן נוף מיט
דער נשמה צו מקיים זיין דעם פסוק וְאֶהְבֶּתָּ לְכַעֲבֵהּ כְּמִוּהָ:

ט ער זאל ויד אפ היטין פון צו רעדן קיין שום דבור פארין דאוונען אפילו
אין ריבוה ווייל דאס איז מבטל די פונות פון דאוונען:

י ער זאל זיין גידיט צו זיין נקיות פארין דאוונען אין פארין עקין אין אלע
צייטן ווען ער דארף ארויס גיין נאך ער ויד ניש איין האלטיג פון נקיות
אז ער זאל ניש עובר זיין אויף דעם לאו פון כל תשקצו:

יא ער זאל זיין גידיט אז זיינע קליידער די העמד און די הויזן זאלן זיין היין
פון שמוץ. אדער צואה ושיז חיו:

יב ער זאל ניש ווארפן א גרויסע אימה אין זיין שטוב. אין זאל ניש מקסיד
זיין קיין שום הקפדה אין זיין שטוב. אין אויב ער וועט עפעס האבן
אנהקדה אויף א מענטשן אדער אויף אזוי א ואך נאך ער ויד דער מאנען
זיינע זינד פון דער זענען. אין זאל ויד טראכטן אין הארצין אז נאר זיינע
זינד האבן עם גיבראכט צו דער הקפדה. אין אזוי אין יעדן ואך. זאל ער
ויד תיבך דערמאנען אין זיינע זינד. אין דורך דעם וועט ער קרייזן א צופראבן
הארץ אין ער וועט צו ברעכין דעם כח פון יצר הרע:

ואמרו נועם הנהגות האדם אלימלך אמן קבג

יד ויתפלל להשי"ת שיעזרהו לעשות תשובה שלימה ושלא יכות בלא תשובה ויכלול את עצמו בתוך שאר בית שיעזרו שיעשה תשובה שלימה ויתפלל על מחילת עונותיו בכלל מחילת עונות ביי:

יד ויהיו דבריו בנחת עם בני אדם ואם משבחין אותו ידך בזיוות ויצמער את עצמו ויאמר מה זה משבחין אותי ואין בי אלו חיו מכירין בשפלותי ושטותי ומעללי ומעשי הרעים ואיך אשא פני לפני חבורא יתיש שהוא יודע ורואה מעשי בכל עת ורגע אעפ"כ הוא מרחם עלי בכל דברי: מן ידמה בעיניו כאלו אדם עומד לנגדו תמיד ולא ירף ממנו השגחתו במעשיו תמיד ואלו היה רואה בו דבר מכוער היה מתבייש ונמאם בעיניו וזיהה מטמין את עצמו באסתחת עכבר מגודל חבושה על אחת כמה וכמה ית' שמו עומד עליו ורואה במעשיו בכל עת וכל רגע ובלתי אפשר להטמין עצמו ממנו כמיש אם יסתר כמיש בא"ח:

יד ער ואל מתפלל ויין צו השי"ת ער ואל עם העלפין צו טאהן תשובה שלימה אין אז ער ואל גיט שטארקען אן תשובה אין ער ואל ויד כולל ויין אין דעם קלל פון אלע בעלי-תשובה או השי"ת ואל עם העלפין אז ער ואל וזכה ויין צו טאהן א תשובה שלמה אין ער ואל מתפלל ויין אויה וייגע וינד אז קען ואל עם מוחל ויין בכלל מחילת עונות פון אלע ידין:

יד וייגע רייד מיט יעדן מענטשין ואל ויין בנחת אין אויב קען לויבט עם ואל ער אנועט גיין אין א ווינקיל אין ואל ויד מצמער ויין און ואל ויד טראכטין פאר וואס לויבט קען מיד ווען איך בין דאס גיט ווערד ווען ווי וואלטיין מיד גיקענט אין מיין שפלות אין מייגע נארישקייטין אין מייגע שילעקטע פגשים ווי אזוי וועל איך אויף הויגען מיין פנים פאר דעם בורא יתברך שמו וואס ער ווייב אין ער זעט מייגע מעשים צו יעדן צייט אין מינוט פון דעקט וועגין איז ער ויד מרחם אויף מיר אין אלע מייגע ענגים: מן ער ואל ויד פאר שטעלין גלייך ווי אפענט שטייט שטענדיג אנטקענין עם אין געקט גיט אראפ ויין השקפה פון איהם אויף וייגע מעשים אין ווען ער וואלט גיזעהן אין איהם א שילעכטי מדה וואלט ער ויד גישעקט אין וואלט נמאס גיזארין בא ויד אין די אויגען און וואלט ויד בא האלטיין אין אנטקיל פון א עקביר פון גרויס שאנדע מקל שקבן אז השי"ת שטייט איבער עם אין זעט וייגע מעשים צו יעדען צייט אין צו יעדער רגע וואס קען ויד פון

קבר ואמרו נועם הנהנות האדם אלימך אמן

מז אם יגנה אותו שום אדם ישמח מאד שחקרה ה' לפניו איש כזה שמתננה במעשיו המכוערים וכל אדם יהיה בעיניו טוב ממנו ;
 יז ירחיק את עצמו מכל דבר שאין בו צורך לתכלית בריאת נופו לעבודת הש"י הן באכילה ושהיה הן בכל תאוה והנאות ;
 יח ועיקר שיסמור את עצמו ממשקה המסכרו כי זה חולי רע ומביא את האדם לשפלות גדול כמאמר התנא לא תרוי ולא תחמא ;
 יט וישמור מלחזכיר שם לבטלה ;

כ וישמור עצמו מלדבר ומלחשוב שוב דבר קדושה במקום ממונה כי היצר הרע מתחבר דוקא לחזכיר דבר קדושה במקום ממונה ;
 כא וישמור עצמו מלדבר בבית חכמת הקדוש אף דברי מוסר שלא יומשך מתוך כך לדבר בטל ;
תושלביע

איהם ניט באהלימין אזוי ווי קישימיט אין פסוק אם יקטר איש במספרים ואני לא ארצני נאום ה' : אזוי ווי דער רמ"א שרייבט אין אויח סי' א' ;
 מז אויב א מענטש נעמט איהם פאר שעקטן זאל ער זיך זייער פרייען נאום דער עוידער האט איהם צו נשיקט א מענטשין אז ער זאל פאר שעקטן נערין פאר זיינע פינגע מעשים אין יעדער מענטש זאל זיין בא עם אין די אויגען דעסער פון איהם ;

יז ער זאל זיך דער טייטערין פון יעדער ואד' נאום ער האט ניט אין דעם קיין באדערקעניש נעגין דעם תקלית פון זיין גיונה פון נעגין אזו דיגען השם יתברך סיי אין עסין אנדער אין פרינגען אין סיי אין אנדערע תאוה אין הנאות זאל נאר זיין נעגין צו דיגען השרת ויהעלה ;

יח דער עיקר איז אז ער זאל זיך אפ היימן פון א משקה נאום באבט שבור הייל דאס איז א שלעכטע גרענק אין דאס גרענט דעם מענטשין ער זאל נערין זייער גידעריג די דער פגא זאגט : לא תרוי ולא תחמא דער פשט פון דעם איז נאלקט זיך ניט אן שיבורין נעסמו ניט זינדענען ;

יט ער זאל זיך היימן אז ער זאל ניט דער פאנען דעם שם לבטלה ;
 כ ער זאל זיך היימן פון צו רעדן אנדער צו פראקטען קיין הייליגע ואד אין א אויפרייגעם ארט הייל דער יצר הרע פאראקט זיך בנקא אז מען זאל דער פאנען הייליגע נעדרטער אין א אויפרייגעם ארט ;

כא ער זאל זיך היימן צו רעדן אין אשוהל אפילו דברי מוסר הייל פאקטער נעמט ער זיך פארעדן אין נעמט קומען צו רעדן דברים קטלים ;

תם וגשרם שבת לאל בורא עולם